

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦРЕЖИМУ ПДВ В 2016 РОЦІ

Косторной С.В., к.е.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary. The legislation changes in VAT special regime for agricultural enterprises are considered. The problems of the new VAT mechanism are analyzed. The ways of improvement of agricultural enterprises taxation are offered.

Keywords: taxation of agricultural enterprises, tax code, VAT, VAT special regime.

Постановка проблеми. В останні роки найдієвішою формою державної підтримки сільськогосподарських підприємств був спеціальний режим оподаткування податком на додану вартість діяльності у сфері сільського, лісового господарства та рибальства, що регулюється ст. 209 Податкового Кодексу України. Проте, останні зміни в законодавстві, направлені на реформування податкової системи у відповідності до вимог Міжнародного валютного фонду, зменшують обсяги державної підтримки сільськогосподарських підприємств, що негативно відобразиться на їх діяльності. Вимагає дослідження вплив затвердженого на 2016 рік механізму розподілу податку на додану вартість між бюджетом та спецрахунками сільськогосподарських підприємств на їх фінансові результати.

Основні матеріали дослідження. Для сільськогосподарських підприємств в 2016 році запроваджена часткова сплата ПДВ, нарахованого підприємством, до бюджету та на спеціальні рахунки. Пропорції розподілу суми ПДВ залежать від спеціалізації підприємства (видів сільськогосподарської продукції, що реалізується) – відображені в таблиці 1.

Таблиця 1

Пропорції розподілу ПДВ в межах спецрежиму у 2016 році

Товарні позиції згідно УКТ ЗЕД	Напрями використання сум ПДВ	
	Спрямовується на спеціальні рахунки сільськогосподарських підприємств, %	Перераховується до державного бюджету, %
Зернові та технічні культури	15	85
Продукція тваринництва (ВРХ, молоко)	80	20
Інші сільськогосподарські товари/послуги	50	50

Проблеми виникають при розподілі податкового кредиту у випадку, якщо придбані товари частково використовуються для виробництва різних культур.

Ця сума розподіляється виходячи з питомої ваги вартості зернових і технічних культур, продукції тваринництва та інших сільськогосподарських товарів/послуг у загальній вартості усіх сільськогосподарських товарів/послуг, поставлених за 12 попередніх послідовних звітних (податкових) періодів.

Наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21 були внесені зміни до форм звітності з ПДВ. В новому додатку 10 наводиться розрахунок сум податку на додану вартість, що підлягають сплаті до державного бюджету та перерахуванню на спеціальний рахунок окремо по зернових і технічних культурах, продукції тваринництва, інших сільськогосподарських товарах/послугах.

Крім цього, сільськогосподарським підприємствам - суб'єктам спеціального режиму оподаткування для проведення розрахунків Казначейством відкрито додаткові електронні рахунки.

Зазначені вище законодавчі нововведення тягнуть за собою наступні проблеми:

1. Погіршення фінансового стану сільськогосподарських підприємств. Якщо сума акумульованого ПДВ по Мелітопольському району щорічно складала близько 18 млн. грн., то в 2016 році очікується 3 млн. грн. Чистий прибуток сільськогосподарських підприємств району в таких умовах знизиться з 22 до 7 млн. грн. По Україні відмова від податкових пільг призведе до втрати 27 млрд. грн. обігових коштів, що спричинить розорення багатьох компаній або змусить їх сховатися в "тінь".

2. Підвищення вартості продукції і падіння виробництва на 4,3-4,5%. Як наслідок, знизяться обсяги валової аграрної продукції, зменшиться кількість робочих місць, скоротяться обсяги валютного виторгу від експорту сільськогосподарської продукції

3. Пошук підприємствами шляхів зменшення сум податків, які підлягають сплаті. Знаючи про зміни, що готуються до впровадження з 2016 року, окремі підприємства, з метою оптимізації оподаткування, прийняли рішення продати значну частку продукції врожаю 2015 року до кінця 2015 року. Це дало їм можливість отримати нараховані суми ПДВ на спецрахунок в повному обсязі. Наслідком цього є завищені фінансові результати за 2015 рік, що відображені в поданій ними звітності.

4. Збільшення навантаження на працівників фінансово-бухгалтерської служби сільськогосподарських підприємств через ускладнення механізму податкового адміністрування ПДВ. Це призведе до помилок та нарахування штрафів фіскальною службою.

Висновки. Оподаткування сільськогосподарських підприємств і, зокрема, спецрежим ПДВ, потребує удосконалення. Повернення до функціонування спецрежиму в тому вигляді, який мав місце до 2015 року, неможливе, необхідним є розгляд нових форм його застосування, наприклад, через встановлення: нових пропорцій розподілу нарахованого ПДВ між бюджетом та спецрахунками підприємств; критеріїв для обмеження переліку суб'єктів спецрежиму; напрямів цільового використання акумульованих підприємствами коштів тощо.